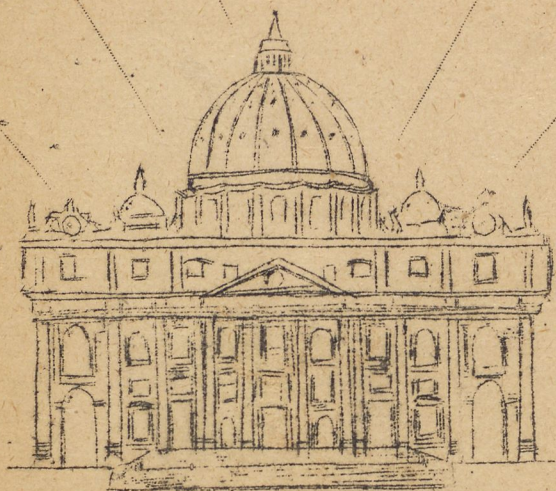
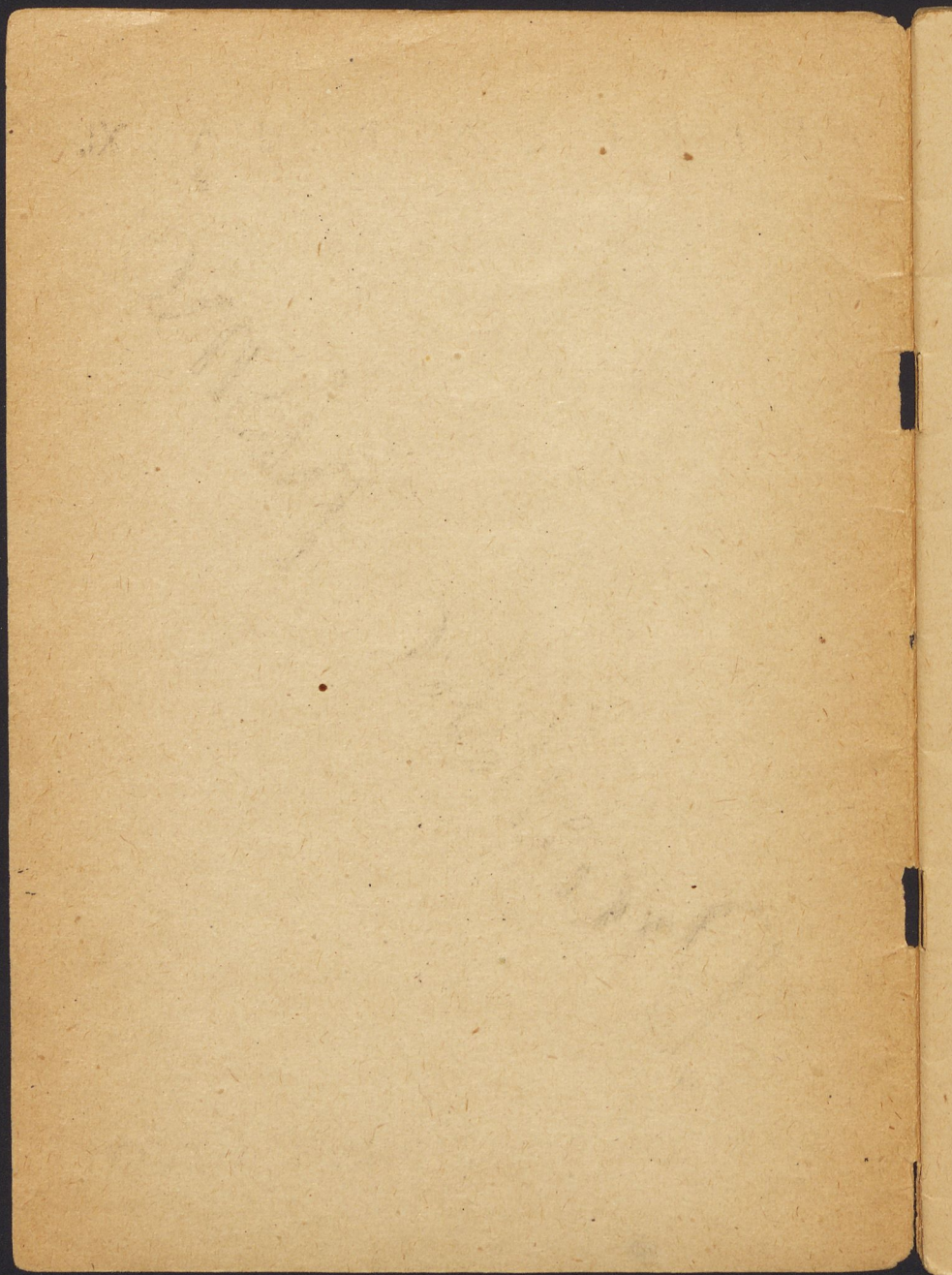

BRAZILSKO PISMO

(1947)

P A P E Ž A P I J A X I.

*Brazilsko
Listo*

P I S M O B R A Z I L S K I M Š K O F O M

N a š a p o t X .

Pismo svetega očeta

Brazilskim škofom

o

Katoliški Akciji

+

(Kazalo je zadaj.)

+

31. 7. 1946

Prepis "brazilskega pisma" in razlage, v kateri je bilo zamenjanih nekaj tujk z domačimi izrazi. - Našo pot X je pregledal škofijski cenzor dr. A. Ušeničnik, njen natis pa je dovolil ljubljanski škofijski ordinariat dne 28. maja 1936.

D438742

05 JUN 1991

D 99100747

EMINENCI KARDINALU NADŠKOFU
LEME DA SILVEIRA CINTRA
IN VSEM DRUGIM NADŠKOFOM IN ŠKOFOM
BRAZILSKIM

1. U V O D

NAŠ LJUBLJENI SIN IN ČASTITI BRATJE:
POZDRAV IN APOSTOLSKI BLAGOSLOV!

Čeprav smo že v mnogih dokumentih, ki smo jih izdali o tej stvari, svoje misli tako jasno povedali - od prve naše okrožnice Ubi arcano Dei, - vendar ustrezamo Tvoji želji, ki si nam jo izrazil ob zadnjem prihodu v Rim, in naslavljamo na Te in na Tvoje brate v škofovski službi svojo očetovsko besedo.

Važnost KA

Tako hočemo še enkrat pokazati, kako visoko cenimo sodelovanje, ki ga morejo nuditi laiki hierarhičnemu apostolatu. To sodelovanje ni samo v tem, da branijo resnico in krščansko življenje, ki ga toliko zased ogroža, ampak tudi v tem, da postanejo pod vodstvom svojih pastirjev lahko najboljša pomoč za vedno večji verski in družabni napredek.

Mnenja smo, da je KA velika milost za vernike, ki jih Bog kliče k ožjemu sodelovanju s hierarhijo. Je pa tudi velika milost za hierarhijo samo /-1-/, za škofo in duhovnike, ki bodo našli v vrstah KA plemenitih duš, pripravljenih z uspehom jim pomagati, da bodo mogli vedno bolj in vedno bolj na široko vršiti svoj apostolat.

1. "KA velika milost za vernike ... pa tudi velika milost za hierarhijo samo" - Primerjaj, kar je papež 1935 rekel v nagovoru gojencem rimskih semenišč ob zaključku tečaja KA, ko je opozoril na pričevanje, ki mu čisto prihaja od vseh strani, od duhovnikov in tudi od škofov, da čisto v nepričakovani meri prejemajo vzpodbudo ravno od laišta, od vernikov, v katerih dosega gorečnost, samozataja in molitvenost tako visoke stopnje, da se morata čuditi duhovnik in škof. Prelepo dejstvo, ki odpira neizmerne nove poglede na ono dobro, ki se uresničuje ravno pod blagodejnim vplivom Katoliške Akcije.

Tako duhovnik kakor laiški voditelj, že v prvih početkih KA to kroženje vplivom včasih prav živo sam na sebi občuti.

Težave dušnega pastirstva

Kdo namreč ne vidi, da je duhovnikov tudi v katoliških deželah premalo, da bi mogli nuditi vsem vernikom potrebno versko pomoč!

Tudi v tej dragi deželi, kjer je vendar ljudstvo verno in pobožno, - kolikokrat ste Ti in Tvoji tovariši v škofovski službi težili radi pomanjkanja duhovnikov, posebno svetnih, na ozemlju, ki zahteva radi svoje zemljepisne oblike, radi svojega naravnega položaja in radi svoje izredne razsežnosti /-1-/ več duhovnikov kot pri drugih narodih.

In kaj naj rečemo potem o stalnem naraščanju pokretov in pa težav, ki včasih skoro onemogočijo služabniku Gospodovemu, priti v stik z vsemi verniki? Kaj naj rečemo o nevarnostih vseh vrst, ki vedno bolj ogrožajo vero in nramno neoporečnost ljudstva; nevarnosti /-2-/ ki so, kot se zdi, številnejše tam, kjer - kot ne dvomno v Braziliji - udoviti napredek kulture,

znanosti, industrije prinaša s seboj poleg toliko dobrih sadov tudi toliko in tako žalostnih klic zlega.

1. "zaradi svoje velike razsežnosti" - Braziliija šteje 40 milijonov prebivalcev (približno kakor Francija), je pa skoraj tako velika kakor cela Evropa.

2. "nevarnosti" - : kot sadovi kapitalizma in industrializacije: beda, brezposelnost, krize in padanje morale; нравno okuženo okolje, nenravni tisk in film; kančno kot največja nevarnost organizirano brezboštvo komunizma.

V čem je pomeč?

Dobro vemo, kako se Ti in vsi škofje trudite, da bi vzbudili in vzgojili med tem dobrim ljudstvom duhovniške poklice in da bi napravili semenišča vedno bolj primerna njihovemu visokemu poslanstvu.

Dokaz tega truda je ustanovitev Brazilskega zavoda v Rimu, ki je bil zgrajen pod Vašim vodstvom in z Vašimi sredstvi, ki nosi naslov "papeški" in ki nam je, kakor veste, tako pri srcu.

Ta Vaša sveta prizadevanja, blagoslovljena in oplojena z milostjo božjo, bodo v bodočnosti brez dvoma rodila dragocene sadove.

Toda koliko bogatejši bodo sadovi, če se bodo poleg vrst duhovnikov - katerih želimo, da bi z vedno rastočim delcem vedno bolj rasle - strnile goste in tesno sklenjene čete dobrih laikov /-l-/, ki bodo zogli duhovnikovo delo pripravljati, dopolnjevati in v tej ali oni točki, kjer bo to potrebno, posebno kar tiče verskega pouka, tudi nadomestiti.

1. "sklenjene čete dobrih laikov" - V "Osservatore Romano" stoji izraz "kompaktne falange", ki je še močnejši.

"Falanga" je bila pri starih Grkih gosta bojna vrsta, kar moč trdno sklenjena, da jo je bilo težko predreti in raztrgati. Svetovno slavn je falanga starih Macedoncev: velik živ štirikotnik, ves sršeč od samih dolgih sulic, gosto moč ob moču, po šestnajst drug za drugim. Jasno je, da ta falanga je morala biti sijajno izvežbana in disciplinirana.

Smisel prispevka je, da mora biti tudi KA, dobro izvežbana, urejena, disciplinirana, v veliki slogi nerazbitna, varna proti notranjemu razdiranju in zunanjemu "miniranju".

Tudi sicer rabi papež podobne izraze za KA; tako v pismu na španskega kardinala Segura: "silno kompaktna bojna vrsta"; nuncij Pacelli na katoliškem shodu v Magdeburgu: "lepo urejena bojna vrsta"; Qu. a. 141: "goste čete mlajših delavcev" (v KA).

2. NAJZANESLJIVEJŠA SREŠTVA

Potrebno pa je v tem svetem boju, kakor sicer v vseh bojih in pri vseh amadah /-1-/, delati po redu /-2-/, po metodi /-3-/ in taktiki /-4-/.

Zato Vam gotovo ne bo neljubo, častiti bratje, da tu dodamo nekaj migljajev in praktičnih navodil. Navdihnili nam jih je ne samo poznanje vaših razmer /-5-/ in pa želja, ki jo tako živo gojimo: da bi namreč kralu tudi na

tem polju videli tolažilne uspehe - ampak tudi naša sedaj že dolga izkušnja /-6-/, ki nam je pri raznih narodih takorekoč pred oči postavila, kakšna sredstva so v dosegu cilja najzanesljivejša in najpripravnejša.

I. - Vkljub globokim razlikam med duhom in stvarjo vladajo vendar tudi neke podobnosti med obema. In ker je našemu spoznavanju stvar bližja, nam te podobnosti pomagajo k spoznavanju duhovnega, kakor je lepo in globoko utemeljila sholastika. Tako nam sv. pismo razlaga nobeško kraljestvo s prilikami o gorčičnem zrnu, o kvasu, itd.

Razlike med KA in armadami so velike. A bistremu očesu se pa odpre tudi presenetljivo veliko skupnosti. Oč armadah se da lepo opazovati važnost vežbanja, vrednost natančnih priprav in načrtov ter pravočasne odločitve; pomen koncentracije sil in smotrene delitve odgovornosti in zato hierarhizacije poveljstev; lepo se vidijo zakoni o vplivanju na tujo voljo, o ohranitvi lastne znagovalne volje, o zlomitvi tuje, itd, itd.

V bistvu boja je, da ira opravka s sovražnikom, ki skuša z vsemi silami našo akcijo preprečiti in neprestano preži na naše napake. Zato se človeške sile, telesne in umske, nikjer ne napno tako silno kot v boju: iznajdljivost in hitrost napredka rasteta do viška. Zato se v boju organizatorne metode hitro izpopolnjujejo. Učinki so v fizičnem boju vidni in otipljivi, a v nadnaravnem boju pa so ravno najvažnejši učinki nevidni. Zato se v fizičnem boju zakoni lažje ugotovijo. Končno so se taka načela v dolgih tisočletjih temeljito preizkusila.

Zato je v skušnjah armad velik zaklad spoznanj tudi za drugo dejstvovanje.

2. "po redu" - Ka je vrak / zrak. - Vsako reč na svoje mesto! - Vsako delo v svojem času! Točnost! Ni uspehov brez vztrajnosti, ni vztrajnosti brez točnosti. Dnevni red. Tedenski, mesečni, letni, večletni delovni programi. - Pravega noža na pravo mesto! Drugi darovi, druga mesta! Ni vsak za vse. Ne vse sam! Smotrna razdelitev dela in oblasti (hierarhizacija; glej Prepis NP VIII str. 25). Načelo enotnega vodstva. - Ukaz, protiukaz - skaz! - Pravila in poslovnik. - "Strašna kakor urejena bojna vrsta" (Sv. pisme, Visoka posem 6, 3), itd.

3. "po metodi" - Metoda jeder. Metoda mas. Evharistična metoda (Poppe). Učne metode. Upravne metode.

Pij XI. belgijski dijaški Ka ob velikonočnem romanju 1935: "Nadaljujte s tem svojim čelom, dragi sinovi, z disciplino, kajti brez discipline in brez metode ostanejo najboljši namenji brez učinka. Zakaj brez discipline se tudi najsijajnejše sile navdušenja razpršijo in razmrviijo."

Lindvorsky S, J. pravi: "Končno še nekaj o dandanes toliko obrekovanih metodah in navodilih. Tu prihaja Cerkev na pomoč moderna psihološka veda, ki dokazuje: brez metod delati, se ne pravi delati; celo mišljenje in hotenje postane možno in uspešno šele tedaj, ko se more posluževati metod."

4. "in taktiki" - Najprej izgraditev jeder! - Najprej moško mladino! - Dobra stvar ne dela hrupa (Vatikanska oficiozna brošura o Ka). - Taktika etap itd. - Temeljna taktika Ka: taktika osvajajoče krščanske ljubezni, ki vidi izgubljenega brata tudi v nasprotniku, dasi proti nam sovražno in krivično nastopa. Sv. Avguštin: "Ubijte zmote, a ljubite nje,

ki se motijo!"

Ne pustimo, da bi bili otroci tega sveta nasproti svojemu rodu razumnejši kakor mi. (OU. a. 149).

Komunisti imajo preveč in skrajno nevarne taktične metode, katerih nevarnost opazi le poznavalec.

Primerjaj, kako izpodminirajo tujo organizacijo: Najprej v vsako tujo organizacijo komunistično celico! Hujskajo člane proti voditeljem, da jim nazadnje več ne zaupajo. Napravijo notranje spore ali jih večajo. Levico polagoma pripravijo do komunizma. -- Primerjaj, kako pod krinko strokovnosti, enotne delavske fronte itd. nasprotnike polagoma navadijo, da ubogajo komunistične voditelje. Kako štrajke stopnujejo v nemire, nemire v revolucijo. Kako v vsaki stranki skušajo dobiti lutke, ki vneto smešijo tiste, ki komunistično nevarnost pravilno spoznajo.

Jasno je, da se proti takemu sovražniku uspe samo z izvrstnimi metodami:

Tudi zunanji red je za uspeh potreben, potrebne so pisarnije in kartoteke. Cardijn je hud, ko sliši tako, kritiziranje: "Ne puščajmo, da bi se nam očitalo papirstvo in birokracija! Upravno in poizvedovalno delo ter zlaganje informacij v kartoteke je važno, pa je vendarle manjša stran žosistovskih anket (o položaju delavstva). Velika stran teh anket, njih vzgojna stran, pa je v tem, da se pri njih voditelji in borci uče mlade delavce odkriti, jih živo, do dna in ne površno spoznati, z njimi v stik stopiti, se z njimi sbližati, jim dati lepo besedo, se zanje zavzemati - z eno besedo, imeti zanje delavno in res krščansko ljubezen."

Sicer pa so vsi taki očitki o birokra-

tizmu le vedno zopet sofizmi (izgovori) le-
nobe: kjer bi bilo treba za novo delo zagra-
biti, se ga pod lepim videzom odresejo.

5. "poznanje vaših (brazilskih) razmer"-
Ko sta izšla Pijeva evharistična dekreta, se
je na nekem zborovanju v Ljubljani reklo, da
to ni "za naše razmere".

Podobno so Nemci še dolgo premišljevali,
ali so ti dekreti za nemške razmere. Skoro
enako so delali s Katoliško Akcijo.

"To ni za naše razmere" je zelo pripra-
ven izgovor, kadar ni volje za, to, da bi se
kaj izpeljalo. Tako pri nas nekateri odkla-
njajo žosiste, ki jim tudi niso za naše raz-
mere, dasi je papež priporočil ekspanzijo
žosizma po celem svetu; njihovi razlogi so
povsem nestvarni.

Očividno kakor povsod tudi v Braziliji
ne manjka takih izgovorov, drugače papežu ne
bi bilo treba omenjati, da brazilske razmere
pozna.

Podoben je izgovor, da ne smemo, kar je
papež določil za Italijo ali Brazilijo itd.,
posploševati.

Res je, napačno posploševanje je škod-
ljivo. Še veliko bolj je pa škodljivo napač-
no utesnjevanje. Kajti tako utesnjevanje pa-
peških navodil nam povsem neupravičeno jem-
lje dragocene pomočke za izvedbo KA. Po na-
vadi papeževa navodila objavi "Oss. Rom." ali
celo "Acta Ap. Sedis". S tem se jim pa da
vsaj za večji del besedila obča veljavnost.

Kadar izide nov papeški izrek o KA, je
treba skrbno iskati, da ne bi prezrli kakega
koristnega migljaja.

6. "naša sedaj že dolga izkušnja" - Pa-

pež gleda posrečene in neuspele poskuse KA po raznih deželah in v najrazličnejših razmerah. - Kakor je videti iz drugih izjav, misli najbolj na sijajne uspehe žosistov v Belgiji in zdaj tudi že drugje.

Vzgoja

Predvsem Vam priporočamo, da obračate največjo skrb na vzgojo tistih, ki se hočejo boriti v vrstah KA: in sicer na versko, moralno in socialno vzgojo, ki je neobhodno potrebna za vsakega, ki hoče vršiti v moderni družbi uspešno apostolsko delo

Začetek z jedri /-1-/?

Začeti pa je treba ne z velikimi masami, ampak je treba izbrati majhne oddelke, jih izučiti in izvežbat, da bodo kot evangelijski kvas, ki bo potem prekvasil vso maso.

Tudi ne bo težko začeti na tak način v vsaki fari to koristno delo; posebno skrb je posvetiti z ljubeznivo pozornostjo malim, katerih tako dovezetne duše moremo z lahkoto izoblikovati, da bodo z vnemo izvrševale krščanske čednosti.

Z nič manjšim prizadevanjem bo treba privabiti v katoliška združenja moško mladino, nado domovine in Cerkve, in pa moške, na katerih slonijo družine in družba.

1. - Začetek z malimi, a dobro izvežbanimi jedri je torej nujno, brezpogojno potreben. KA je sicer organizacija za maso, a ne začenja nikdar z maso (glej Prepis NP 8, str. 29). Kjer so drugače začeli, bodo pač morali

stare opustiti in drugič prav začeti. To so morali tudi drugje.

Primerjaj papeževo pisno portugalskemu patriarhu 1933: Veliko veselje nam je napravilo pismo, v katerem nam javljate svoj in vsega portugalskega episkopata modri sklep, da hočete preurediti in prenoviti KA v tem plemenitem narodu ... Prav tako nam je všeč, da hočete to delo pričeti s pripravo dobrih voditeljev; resnica je namreč, ki jo potrjuje vsakdanja izkušnja, da usoda ustanov po večini zavisi od zmožnosti njihovih voditeljev.

Načelo enotnega vodstva

Načelu enotnega vodstva nasprotuje samoljubje posameznikov (egoizem) in partikularizem, to je egoizem skupin; ta je tem škodljivejši, čim večja je skupina. Primerjaj uradni spis o KA: "da ne zaide v izključujoče skupinarstvo (ekskluzivizem) in partikularizem, kar je ena največjih nevarnosti za KA."

Najožja organična enota!

Ene stvari pa vam ne moremo nikoli zadosti priporočiti: da porajajoče se organizacije ne bodo živele samo v popolnem soglasju /-1-/2, ampak da bodo primerno združene v kar najožjo in organično enoto /-2-/.

Od župnijskih združenj do škofijskih organizmov, od teh do vodilnega narodnega odbora - mora biti vse dobro spojeno in tesno sklenjeno, kakor so sklenjeni udje enega samega telesa, ka-

kor različni oddelki ene mogočne vojske /-3-/.

Ne zmeda /-4-/, ampak spojitev, ne škodljiva medsebojna križanja, pri istem delu /-5-/, ampak sodelovanje na različenih poljih, odkrivanja vsakega posebej. Ne pritisk prebujne rasti različnih edinic /-6-/, ampak uhran in urejen razvoj celega telesa v pravilni sorazmerni lepoti in moči raznih udov.

1. "Popolno soglasje" nikakor ne zadošča, ker je pri veliki akciji in v masah vsak čas v nevarnosti, da se podere, ako ni enotnega vodstva. Popolno soglasje, a brez poreditve je mogoče samo pri velikem prijateljstvu in v najmanjšem številu; v masah le, če so udje povezani v organsko enoto z glavami, ki jih vodi.

2. "Združene v kar najožjo in organsko enoto" - Pismo brazilskim škofom je nekaka visoka pesem načela enotnega vodstva. Papež, se zdi, da ga kar ne more dovolj poudariti; kakor da še vedno ni dovolj krepko in jasno povedal, kako silno potrebno je, da se to načelo brezpogojno izvaja, in kako silna škoda je, ako se krši: "vse dobro spojeno in kompaktno; ne zmeda, ampak spojitev; ne škodljiva križanja, ampak uhran in urejen razvoj vsega telesa; sorazmerna lepota in moč; mogočno organizirane sile." Zlasti pa še odstavek o "silno težki škodi" s trdimi izrazi, kot jih ta odločni papež sicer redko rabi.

3. "Kakor različni oddelki ene vojske" - Enotnost ni enoličnost! - Armada ima različne oddelke za razne vrste orožja (pehota, letalstvo, topništvo itd.), a je strogo enotna, ker ima enotno vodstvo.

KA ima različne oddelke po starosti, spolu in stanu. S starostjo, spolom in stanom se

menjavajo tudi sposobnosti, potrebe, dolžnosti, npravne nevarnosti: kar je potrebno materam, ni vse primerno vajencem in narcbe; ne gre za vse po enem kopitu.

Če matere, vajence itd. porazdelimo v različne oddelke, je s tem omogočeno, da se organizacijsko delo in metode umno prilagodijo lastnim potrebam (se specializirajo). Ogromne koristi specializacije pa se devalj znane po uspehih v znanosti in tehniki.

Iz teh tako različnih oddelkov narediti "najožjo organsko enoto", to je umetnost, ki je nemogoča le po načelu enotnega organizacijskega vodstva.

4. "zmeda" - Kjer se premalo ali nič ne upošteva načelo enotnega vodstva, tam se nemogoči enotno zasnovani premišljeni veliki načrti, nemogoča je natančna skupna dogovorjenost, eden potem nujno zmeda, nered, prepiri

5. "škodljiva medsebojna križanja pri istem delu" - Kjer ni izvedeno načelo enotnega vodstva, tam ni jasne delitve odgovornosti in delokrogov, zato se edinice pulijo za iste osebe in isto delo. Za druge osebe in skupine in delo se pa zopet nihče ne zmeni. Sile se ne zbirajo (koncentrirajo), ampak cepijo in med seboj ubijajo. Mesto umne prazdelitve dela, škodljiva križanja ...

6. "pritisk prebujne rasti različnih celic" - Čemu bujno, prebujno rast ustavljati? Ker ruši "najožjo organsko enoto", ker raste tako, da rast drugih ovira, namesto, da bi rasti pomagala. Taka rast napravi končno neprimerno večjo škodo, kot znese navidezna korist.

Tako so v Marijinih družbah ponekod na deželi prevladale ženske, moški so manj vstopali; s tem pa se je celotni vpliv družbe na javno življenje zmanjšal.

Kjer ni čuta za enotno vodstvo, tam ni mogoč enoten in velik pa jasen pregled čez celotni položaj. To, kar je osebi klizu, se zdi veliko in važno - ker ni tiste razdalje, ki edina omogoča vse posameznosti videti v pravem razmerju. Zato tam malo koristi lastne osebe ali prijateljev ali lastnih malih skupin zastirajo pogled na velike in bistvene cilje celote. Ti cilji potem propadejo na škodo celoti in tudi sokičnim delom samim. Celota začne slabeti in propadati, ker ni več živih ciljev, ki bi ji dajali življenje in moč. S celoto pa začne slabeti in propadati tudi deli.

Zato je potrebna trdnost in odločnost proti vsakemu osebnemu ali skupinskemu egoizmu. To zahteva korist celote, končno pa tudi resnična korist posameznih oseb ali skupin.

Ne cepitev!

Bila bi zato zmota in silno težka škoda
/-1-/, če bi se ali v župnijah ali v škofijah
ustanovila združenja vernikov s sličnimi cilji,
kot jih ima KA, ki bi pa bila popolnoma neod-
visna /-2-/ in popolnoma v nobeni zvezi s KA,
ali - kar bi bilo še hujše - njej nasprotujoča
/-3-/.

Delne ali na ozek krog vernikov omejene
koristi, ki bi jih taka društva donášala, bi

bile popolnoma izgubljene radi škode, ki bi jo
povzročila z razpršitvijo in razkrojen katoli-
ških sil, včasih tudi z njih medsebojnimi udari.
Saj morajo katoliške sile radi potreb naših
dni, kot smo dejali, biti mogočno organizirane
/-4-/ v pokorščini do hierarhije in na službo
Cerkvi.

1. "silno težka škoda" - S temi ostrimi
besedami je avtoritativno izrečeno, da v KA
tudi sicer dober pokret, če postopa na svojo
roko, silno škodi - in se torej "mora z vsem
naporom preprečiti", ker greši proti "organ-
ski enoti", proti načelu enotnega vodstva.

Takega društva ne opere nobeno opraviče-
vanje in sklicevanje na uspehe v dobrem. Kaj-
ti s svojim obstojem in delom dejansko le ru-
ši kompaktnost KA - ene največjih dobrin KA.

Kjerkoli se je danes pojavilo kaj podob-
nega, vedno smo mogli slišati izgovor: "Nekaj
dobrega se bo pa le storilo." Ta stavek je
zdaj razkrinkan kot nevaren in škodljiv so-
fizem. Vreden je drugih, ki se že toliko ško-
de naredili KA, n.pr. "mi to že vse imamo",
ali: "pri nas vse to nudi kongregacija - ni
potrebna nobena posebna KA" (kakor so to re-
kali na Španskem in na Danskem tudi), "čemu
dvojno delo?", "fant ima samo eno srce" itd.

Druga močna izjava papeževa o načelu e-
notnega vodstva se nahaja v njegovem pismu
kardinalu Seguri (6.12.1929):

"Ker mora KA, da pridobi duše krotkemu
gospodstvu Jezusa Kristusa, prodirati kakor
silno kompaktna hrabra apostolska četa, zato
mora imeti močno, zares enotno in enodušno

vodstvo in kar najboljšo disciplino vseh."

"Kajti ako je v istem poklicu več katoliških združenj, ki si med seboj nasprotujejo, in če nimajo enotnega vodstva, to zares ubija moči. edinstvo razkraja in srečne uspehe zavira ali celo onemogoči. To pa se ravno mora z vsim naporom preprečiti."

2. "v župniji ali škofiji ... neodvisna"

- Načelu enotnega vodstva še ni začeto, ker je na vrhu en škof ali župnik. To bi bila huda zmota. Tudi v državi ni dovolj, da je nad armačani en kralj, ampak enotno vodstvo mora biti tudi v armadi sami: nad vsemi četami eno samo vrhovno vodstvo, nad vsakim oddelkom po eno samo podpoveljstvo. Eno vrhovno poveljstvo za celotno vojsko, po eno podpoveljstvo za vsak posredni odsek vojske.

- Tako morajo tudi vse organizacije KA brez izjeme biti podrejene centrali KA.

Proti "konkurenčnim" organizacijam je namurski škof (v Belgiji) tako-le odločil: "Ne bi bilo dopustno, da bi kateri katoličani kakor koli nastopali proti Belgijski katoliški mladinski zvezi (t. j. belgijski mladinski KA) ali pa proti kateri izmed njenih organizacij, n.pr. proti žesistom, v krajih, kjer so ta združenja dobila od škofov pooblaščenje za ustanovitve. Ravno tako ne bi bilo dopustno v teh krajih ustanavljati konkurenčne skupine s sličnimi vzgojnimi cilji."

3. "neodvisna, ... nasprotujoča" - to je

neodvisna od central KA. Kjer tudi ne bi bilo nobenega nasprotovanja, že samo obstoj "neodvisnega" društva silno škodi, ker ruši "naježjo organsko enoto", ker razdira združitev sil, brez katere se cilji ne dosežejo.

Tem hujša je potem škoda, če pride še do nasprotovanj. Vsak prepir ubija moči, čas in delo; vse redno delo med prepirem zastane. Fri nas na to premalo mislino.

Neodvisne enotice "s podobnimi cilji" so najmanj neprestana bližnja priložnost za spore.

4. mogočno organizirane - KA ne samo da je organizacija, ampak mora biti mogočno organizirana organizacija, mogočna po delu, številu in po organizatornem ustroju.

Pač na razčlenitev po poklicih!

To pa ne pomeni, da se ne bi smelo poskrbeti, v okrilju KA, za vzgojo in posebno versko pomoč raznih posebnih skupin, kakor n.pr. kmetov, delavcev, dijakov, izobražencev, posebnih poklicev /-1-/.

Nasprotno: vse to je - kakor nas obilno uči skušnja - neizogibno potrebno, če naj KA v celnem obsegu dosega svoj cilj.

In ta je zlasti v tem, da se vsak, ki se bojuje pod zastavo KA, kot pogumen Kristusov apostol bori v tistem socialnem okolju, v katerem živi.

Opominjamo vas predvsem, da posvetite prav posebno skrb delovnim stanovcem, industrijskim in poljskim delavcem. Kakor so bili ti prav posebno ljubi Božjemu Srcu Jezusovemu, tako so v resnici vzbujali in vzbujajo materinsko skrb Cerkev. Cerkev ima v svojem srcu globoko sočutje

z njimi, ko gleda pomanjkanje in trpljenje njihovega življenja, in trepeta zanje radi težkih duhovnih nevarnosti, katerim jih izpostavlja silna propaganda veri in družbi sovražnih nauk.

1. - Nekateri so imeli pomisleke, da bi razčlenjevanje v poklicne skupine vedlo v razredni boj, ker mora n.pr. vodstvo delavske KA zastopati delavske interese, vodstvo kmet-ske KA kmet-ske interese. Ako bi bilo to res, potem Leon ne bi smel v R.n. priporočati delavskih društev, gospodarskih, strokovnih, kulturnih, verskih. Res pa je ravno nasprot-no, da so vsa ta društva in posebno delavska KA najboljše orožje proti razrednemu boju, seveda ako so vojena v Leonovem in Pijeve-m duhu.

Obiski v druge škofije!

Pri vsem tem obširnem delu modrega organi-ziranja bo nadalje silno koristno ustanoviti po možnosti v posameznih škofijah skupine du-hovnikov pa tudi laikov, polnih gorečnosti za duše, popolnoma vdanih papežu in škofom, ki naj kakor vneti misijonarji KA pod vodstvom epi-skopata hodijo tudi v druge škofije in tam v posamezne fare /-l-/ spogostnimi in dobro pri-pravljenimi obiski.

Pri teh obiskih naj jasno osvetlijo lepoto in koristi KA, naj pomagajo in sodelujejo pred-vsem pri vzgoji dobrih voditeljev, ki so nujen predpogoj za življenje in razcvit organizacij. Končno naj usmerjajo in vzporejajo delovanje v to, da se izvrše posamezne točke odkazanega programa.

1. "tudi v druge škofije in tam v posamezne fare" - Kakor se razne dežele med seboj

razlikujejo in dopolnjujejo, tako tudi cerkvene pokrajine. Življenje pólje iz ene v drugo in se ne da zadrževati: popolna osamosvojitve je v dobi modernega prometa nemogoča, vsak poskus osamosvojitve pómaga nasprotnikom, ki znajo vse te prednosti sijajno izkoriščati. KA je po svojem bistvu prilagojena časom in krajem, zato te nove razmere sprejme in jih organizatorno izrabi in uredi - vse seveda v sporazumu in z odobritvijo krajevnih škofov. - Nič brez škofa!

Pouk o Katoliški Akciji

Nikar ne zamudite nadalje poučiti v tej vrsti apostolata gojence semenišč: naj se duhovniki, predvsem mladi, hitro izučijo tudi s tem, da jih pošljete študirat KA k onim narokom, kjer je KA napravila že srečne preizkušnje in dosegla že obilne sadove.

V ta namen, da bi se duhovniki, redovniki enega in drugega spola in pa tisti laiki, ki prav posebno čutijo potrebo KA, za KA vedno bolj usposobili, smatrano za neizmerno koristno, da se - kakor to delajo že po različnih krajih z-vidnim uspehom - priredijo pogosto dnevi ali tedni študija in molitve ne samo za ves narod, ampak tudi pokrajinski, škofijski in župnijski.

V teh "tednih" naj se udeleženci z duhovnimi vajami in s praktičnimi predavanji mož, ki so izkušeni v socialnih in organizacijskih vprašanjih /-12/, vnemajo za apostolsko delo in poučijo v moralnih in socialnih naukih Cerkve s posebnim oziróm na sedanje potrebe.

Primereno je, da se taka zborovanja uvedejo posebej za različne skupine KA, tako za fante, dijake, može, kat. žene, delevce, razne poklice kot advokate, zdravnike, industrijce,

trajajo, pa tudi za duhovnike, redovnike in redovnice, za vzgojitelje itd., zato da se na teh zborovanjih razpravljajo njihove posebne zadeve, ki zanimajo posamezne organizacije in stancve, pod verskim vidikom in pod vidikom apostolstva, svojškega Katoliški Akciji.

1. "izkušeni v organizacijskih stvareh"— S temi besedami se naglašča tudi za KA potreba po organizacijskih strokovnjakih. Zlasti v začetkih KA je nevarnost, ki preti od organizatornega diletantizma, velika. Ni vsak, ki po organizacijah predava, že organizacijski strokovnjak.

Organizatorni svetovalci so KA potrebni. Koliko dobrega preprečijo organizatorne zmote! Koliko dobrega je preprečil in koliko prirojenih sposobnosti je zamorel tisti nesrečni in nesposobni "vse sam!", ki podrejenim ne pusti dela in odgovornosti in zato ne razvoja!

Potrebni so izkušeni ljudje, da dajejo svete za ustanavljanje edinic, za delo odborov, za vodstvo propagandnih in drugih akcij. Za te vrste svete žadošča izvežbanost v tistih poslih in neka sposobnost za poučevanje.

So pa še vprašanja višjega vodstva, vprašanja, kjer gre za ustroj central in cele organizacije, za preustrojitve. Tu morejo govoriti le tisti, ki so se teoretično in praktično bavili z organizatornimi problemi.

V gospodarstvu je nastal poseben poklic takih izvedencev in razvija se posebna veda o teh stvareh. Mojstri te vede, Taylor, Casson, Fayol so spisali znamenita dela. Iz njih spisov se da dobiti mnogo, kar je neposredno porabno tudi za delo v KA.

Primerjaj v priročniku belg. mlad. KA, ki

sta ga napisala kanonik Picard in alvokat Hoyois: "Je znanost o vodstvu in poveljevanju. Fayolizem in taylorizem bi se dala prav koristno prilagoditi na organizacije KA. Nič se ne pomišljamo priporočati društvenim voditeljem, da naj citajo in preštudirajo eno ali drugo izmed številnih del, ki so bila v zadnjem času objavljena o organizaciji in vodstvu industrijskih podjetij."

Kake visoko cenijo gospodarstveniki dober svet v stvareh organizatornih metod, se vidi iz tega, da je Casson neka ameriška organizacija trgovcev ponudila za polurno predavanje 1000 dolarjev nagrade.

Če je vredno zaradi materialnega dobička študirati organizatorne probleme, koliko bolj tam, kjer gre za najvišje dobrine!

Zaupanje v Boga

Dobro poznamo in upoštevamo, častiti bratje, težave takega dela /-l-/, čeprav je tako vzvišeno in potrebno, in to predvsem težave, ki se pojavljajo ob prvih početkih. Prav je tu ponoviti besede apostola narodov: "Vse premorem v njem, ki mi daje moč."

Če bodo duhovniki in laiki, ki delajo v KA, svoje upe stavili v Boga, če bodo čuvali v sebi božjo milost in z življenjem politve in ljubezni do žrtve priklicali božji blagoslov nad vse delo KA, tudi nad takim, ki je na videz majhno in nepomembno, ne bo manjkalo posebne, še celo nenavadne pomoči božje dobrote. Nasprotno pa bi zastonj gradili novo krščansko družbo, če ne bo z njimi delal Bog.

1. "težave takega dela" - Že Pij X. je napovedal v okrožnici "Il fermo proposito":

"Ako duh ni tako urejen, ne bo samo težko, druge k dobremu, navajati, ampak bo skoraj nemogoče delovati s pravim namenom in zmanjkalno bo moči, da bi vztrajno prenašali težave, ki so združene z vsakim apostolatom, namreč klevete nasprotnikov, hlad in premajhno pomoč celo dobrih ljudi, večsi končno ljubosumnosti prijateljev in sobojevnikov, kar je brezdvomno opravičljivo, če pomislimo na slabost človeške narave, a je silno škodljivo in vzrok nesločnosti, spopadov in notranjih sporov. Samo potrpečljiva in v dobrem utrjena in obenem ljubezniva in tenkočutna krepost je zposobna, da te težave odstrani ali zmanjša, tako da delo, ki so mu posvečene katoliške moči, ne pride v nevarnost, da propade. Volja božja, je dejal sv. Peter prvim kristjanom, je, da z dobrimi deli zaprete usta nespametnim: "zakaj to je volja božja, da po vaših dobrih delih upolkne nevednost nerazumnih."

3. K.A. IN DRUGI ORGANIZMI

Poleg nebeške pomoči Katoliški Akciji tudi drugih pomoči ne bo manjkalo. Ona v resnici nikdar ne ovira, še manj pa uničuje /-1-/ pokrete in oblike dobrega, ampak jih vzpodbuja, podpira, sporeja. Zato si želi in sprejema prav rada sodelovanje vseh tistih jamstev, ustanov in prizadevanj, ki sicer niso uradno /-2-/ v KA, vendar jih družijo z njo isti plemeniti cilji: vzgajati vesti in krščanski apostolat.

1. "ne ovira, še manj pa uničuje" - Tudi to mora papež neprestano celemu svetu ponavljati, pa mu menda še ne verjamejo vsi. Nekateri mislijo, da božo zaslužne stare organi-

zacije zdaj v kot odrinjene in morda celo uničene.

Če Cerkev Katoliško Akcijo tako brezpogojno zahteva, morajo vse take skrbi utihniti. Pij XI. pravi z ozirom na KA, da "nekdanja pastoralna teologija zares več ne zadošča". In ravno KA je tisko, kar ji je dozdaj manjkalo, s Katoliško Akcijo bi mogla biti kos nalogam moderne dobe.

KA bo moč katolištva ojačila in to pride vsem udom Cerkve prav, tudi dosedanjin verskim družbam.

2. "uradno" - S tem izrazom se ločijo vsa druga verska ali "katoliška" društva od prave Katoliške Akcije.

KA in redovi

Močnejša in širša kot vse druge pa bo brez dvoma opora, ki jo bodo nudile KA številne redovne družine obeh spolov, ki so storile Cerkvi že mnogo znamenitih uslug za dobro duš v tem narodu.

To pomoč ne bodo nudile samo ~~katoliške~~ tano molitvi, ampak tudi s tem, da bodo rado in ustavno stavile na razpolago svoje delo, čeprav nimajo dušnega pastirstva v pravem pomenu besede.

To pa bodo storile posebno na ta način, da bodo pripravljale za KA že od nežnih let dečke in deklice, za katere skrbijo v svojih ustanovah, še posebno v šolah in moških in ženskih zavodih, ki so po večini pod vodstvom redov. V njih bodo najprej budile smisel za apostolat, pozneje pa jih bodo uvajale v organizacije KA, ali pa jih bodo same ustanovljale v svojih družbah in ustanovah.

KA v zavodu:

More se reči da ni boljše prilike in bolj-
šega mesta za vzgojo mladine za Katol. Akcijo,
kot so šole in zavodi. Takšna vzgoja bo za vse
te zavode in šole velika korist, ker je lahko
umljivo, kakšno in kolikšno dobro prihaja vsem
dijakom ene šole od njih tovarišev, ki so vzgo-
jeni v apostolskem duhu /-1-/-.

V velik prid pa bo še prav posebno mlade-
ničem samim, kot smo že večkrat poudarili: za-
jeti o pravem času in utrjeni bodo našli v or-
ganizaciji, ki jih bo spremljala tudi skozi
najtežjo dobo, obrambo in opcro. Tako bodo mo-
gli odbiti in premagati številne in težke ne-
varnosti družabnega okolja, v katerega bodo mo-
rali vstopiti.

1. - Tudi nekateri dobromisleči so bili
pri nas proti temu, da bi se KA vpeljavala v
zavode. V Belgiji so pa ravno v zavodih za-
čeli z dijaško KA. K temu so jih privedle
žalostne skušnje z mnogimi absolventi teh
zavodov, ker jih zelo veliko pozneje opusti
življenje po veri. Belgija je štela leta 1925
54.000 gimnazijcev; od teh jih je bilo v cer-
kvenih zavodih 33.000; od ostalih 21.000 jih
je do petnajstega leta kaka polovica še ver-
nih; torej v celem kakih 40.000. Po maturi
pa nastopijo velike izgube. Proti tem izgubam
so Belgijci našli sredstvo prav v organiza-
ciji KA v katoliških zavodih samih.

KA in druga katoliška združenja

Na podoben način bodo pomagale družbe in
ustanove, ki imajo namen ali gojiti pobožnost,
ali vedno bolj razširjati versko kulturo, ali
tudi posvečati se kakemu posebnemu udejstvova-

nju na polju družabnega apostolata.

Vsa ta društva bodo v resnici pomožne čete KA, ker bo - vkljub temu, da bo vsaka družba ohranila neko pravično in potrebno avtonomijo - vladala med njimi in KA ona "srčna vzajemnost", ona sporejenost in "medsebojna sporazumnost", ki smo jo že velikokrat priporočali.

KA, tako močno podpirana in modro urejena, bo res mirotvorna armada, ki bo bojevala svet boj za obnovo in razširjenje kraljestva Kristusovega, ki je kraljestvo pravice, miru in ljubezni.

KA in domovina

Prav zato pa bo KA, čeprav se mora, kakor zahteva njena narava sama, brezpogojno vzdržati vsakega strankarsko-političnega delovanja ali gibanja, ki bi - kot smo že večkrat s poudarkom ponovili - zelo škodovalo vsakemu verskemu udejstvovanju - v resnici veliko in uspešno prispevala k blaginji domovine in državljanov; postala bo sredstvo, katerega se poslužuje Cerkev, da prinaša narodom vseh vrst dobrin.

4. ZAKLJUČEK

Naj torej Bog oplodi plemenita prizadevanja, s katerimi se Ti in ves episkopat ter Vam vdano ob strani tudi duhovniki in katol. laiki trudite, da bi v vsem narodu razširili to močno sredstvo katoliškega prepoveda, da bi se takoj v vseh škofijah zbrale te lepe čete pogumnih Kristusovih vojakov, ki li šli v obrambo

božjih in cerkvenih interesov in povsod nosili in širili čut za to, kar je Kristusovega (sensus Christi), ki je poroštvo in jarmstvo blagostanja za posameznike, družine in družbe.

Da bi potem to delo, ki ste ga začeli, srečno in uspešno dokončali, prosimo od Boga za Vas potrebne pomoči; naj bo v dokaz te naše želje in istočasno priča naše posejne ljubezni naš apostolski blagoslov, ki ga v Gospodu Tebi, svojemu dragemu sinu, Vam častiti bratje in vsemu kleru ter narodu, ki je izroččen Vaši skrbi, posebno pa onim, ki delajo za Katoliško Akcijo, z ljubeznijo v Gospodu podelimo.

Dano v Rimu, pri
sv. Petru, na praz-
nik Kristusa Kralja,
dne 28. oktobra 1935,
v 14. letu Našega
pontifikata.

Pij XI.

K A Z A L O

<u>1. UVOD</u>	- - - - -	3
Važnost KA	- - - - -	3
Težave dušnega pastirstva	- - - - -	4
V čem je pomoč?	- - - - -	5
 <u>2. NAJZANESLJIVEJŠA SREDSTVA</u>	- - - - -	6
Vzgoja	- - - - -	11
Začetek z jedri!	- - - - -	11
Načelo enotnega vodstva	- - - - -	12
Najožja organična enota!	- - - - -	12
Ne cepitev!	- - - - -	15
Pač pa razčlenitev po poklicih	- - - - -	18
Obiski v druge škofije	- - - - -	19
Pouk o Katoliški Akciji	- - - - -	20
Zaupanje v Boga	- - - - -	22
 <u>3. K. A. IN DRUGI ORGANIZMI</u>	- - - - -	23
KA in redovi	- - - - -	24
KA v zavode!	- - - - -	25
KA in druga katoliška zdru- ženja	- - - - -	25
KA in domovina	- - - - -	26
 <u>4. ZAKLJUČEK</u>	- - - - -	26

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIZNICA

00000031294

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

D438742

